

JEEBUS IHMISENÄ JA JUMALANA

Pekka Ervastian esitelmä 16.3.1924

Pitkin kristikunnan historiaa melkein ensimmäisistä ajoista lähtien ovat kristityt uskoneet, niinkuin he ovat opinkappaleinakin julistaneet, että Jeesus Kristus on tosi ihminen ja tosi Jumala. Tämähän on kristillisen dogmatiikan perusoppi, siihen käsitykseen perustuu itse asiassa koko kristillinen teologia.

Mutta jos me kysymme kristillisiltä uskovaisilta, kuinka he tämän asian ymmärtävät, silloin käy koko kysymys vaikeammaksi. Me emme saa heiltä mitään semmoista selitystä, joka todella tyydyttäisi sekä meidän järkeämme että sydäntämme. Sillä kun me kysymme heiltä, missä on tai oli Jeesuksen Kristuksen todellinen ihmisyyys, niin he ainoastaan puhuvat jotain siitä, että Jeesus oli kärsimyksille altis ja kiusauksille altis niinkuin me. Mutta ei Hänen ihmisyytensä tule esille missään todellisessa inhimillisyydessä, sillä koko ajan uskovaiset kuitenkin pitävät mielessään, että Jeesus Kristus oli Jumala. Täydellinen siis itsessään, täydellinen ihmisenä, mutta täydellinen juuri sentähden, että Hän oli Jumala astuneena maan päälle. Jumalan Poika ja kuitenkin itse Jumala astuneena maan päälle ja siis itsessään täydellinen, itsessään kaiken pahan ja synnin yläpuolella.

Mikä oli Jeesuksella silloin hätänä voittaa kiusauksia, kun Hän oli Jumala? Hänen inhimillisyytensä, kun tarkastamme kristittyjen käsityksiä, haihtuu silloin olemattomiin. Hänen inhimillisyytensä ei ole muuta kuin Hänen näkyväinen ruumiinsa, vain se edustaa Hänen inhimillisyyttään. Hän oli siis ihminen vain sen kautta, että Hänellä oli tämmöinen ruumis kuin meillä, taudeille ja synnille altis, mutta Hän kykeni kaiken ilman muuta voittamaan, koska Hän oli Jumala.

Me tiedämme, että tämä kysymys ei ole meille uusi, sillä me olemme kaikki sitä ajatelleet, ja me olemme kadottaneet lapsen

uskomme juuri sen tähden, että me emme ymmärtäneet sitä, emme voineet nähdä siinä mitään semmoista, joka todella olisi ollut meitä inhimillisesti läsnä.

Jos toisia uskontoja ajattelemme, silloin huomaamme, että niissä puhutaan merkillisestä ihmisestä, joka oli koettanut taistella ja voittaa pahan. Mutta tässä meidän kristinuskossa puhutaan ainoastaan Jumalasta, joka oli astunut alas maan päälle, ja sentähden koko tuo dogmi muuttui meille vieraaksi ja käsittämättömäksi. Ehkä sitten, kun meidän tiellemme tuli nykyaikainen teosofinen elämänymmärrys, mad. Blavatskyn suuri työ, kun hän pani alulle suuren teosofisen liikkeen, joka kohdistui myöskin kristinuskoon, myöskin meidän vanhaan käsitykseemme Jeesuksesta Kristuksesta, ehkä se sitten selvitti meille niitä asioita. Sillä kun me kysyimme itseltämme ja toisilta, mistä me olemme tuon kristinuskon saaneet, mihin me perustamme dogmit ja opinkappaleet, niin saimme vastaukseksi: Raamattuun, Uuteen Testamenttiin kaikki perustuu. Ja kun luimme evankeliumeja ja tutkimme niitä, niin meistäkin tuntui sillä tavalla, että ne puhuivat Jumalasta, joka oli astunut alas maan päälle, tai Jumalasta, joka oli lähettänyt Poikansa maan päälle. Ja asia jäi meille yhtä hämäräksi. Sillä meillemme selitettiin ja me olimme kasvaneet siihen käsitykseen, että evankeliumit olivat tämän Jeesuksen Kristuksen historiaa, Hänen biografiansa. Ne kertovat meille Hänestä ja Hänen esiintymisestään.

Sitten tuli teosofia ja loi koko tähän kysymykseen uutta valoa. Ei se ryhtynyt sanomaan, että mitään olisi ollut väärää tuossa vanhassa käsityksensä Jeesuksen ihmisyydestä ja jumaluudesta. Kyllä siinä on perää, sanoo teosofia, mutta te olette ainoastaan käsittäneet evankeliumia hieman väärin. Te olette ottaneet evankeliumit siltä kannalta, että ne ovat historian kirjoja, sitähan ne ovat, mutta se on mainittava vaan sulkumerkkien sisällä. Ei ole tarkoitettu, että ne olisivat historiankirjoja, vaan että ne kuvaisivat jotain ikuista, ei määrättyä tapahtumaa ihmiskunnan historiassa, vaan ne ovat ennen kaikkea tarkoitettut kuvaamaan

jotain ikuista, joka tapahtuu nyt ja on tapahtunut ja tulee tapahtumaan, semmoista, joka tapahtuu tai paremmin sanoen voi tapahtua. Sillä mitä nämä evankeliumit ovat? – Mad. Blavatsky teroitti heti alusta saakka erikoisella huolella, että nämä evankeliumit ovat mystillistä historiaa. Sitä ei ollut aavistanut kukaan teologi, sitä oli aavistanut täällä kristikunnassa ainoastaan joku yksityinen mystikko tai alkemisti, joka tutki asioita perusteellisella tavalla. Papit ja piispat ja muut oppineet teologit olivat nähneet ulkonaisen kertomuksen Jeesuksen elämästä, mutta eivät olleet ymmärtäneet, että evankeliumit olivat ennen kaikkea mystillistä historiaa.

Mad. Blavatsky koetti teroittaa: muistakaa, nämä evankeliumit kertovat semmoisesta, joka ei ole tapahtunut ainoastaan yhdelle ihmiselle, vaan joka on tapahtunut ja tulee tapahtumaan monelle, joka voi tapahtua jokaiselle ihmiselle. Sillä evankeliumit kertovat mystillisestä Kristuksesta eli siitä jumalallisesta elämästä, joka on ihmisessä, siitä Jumalasta, joka piilee ihmisen hengessä, siitä Kristuksesta, joksi sitä on mystillisesti nimitetty, joka on jokaisen ihmisen sisäisenä vapahtajana. Tästä kertovat evankeliumit ja tätä kuvaavat evankeliumien tarinat.

Siis on kysymyksessä jokin aivan mystillinen asia. Ihmiset täällä kristikunnassa eivät olleet aavistaneet silloin, kun mad. Blavatsky esiintyi, että heidän sisässään oli Kristus. Kyllä tietysti siitäkin vähän puhuttiin teologiassakin, kyllä sanottiin, että ihminen, kun etenee pyhityksen tiellä, joutuu salaperäiseen yhteyteen Kristuksen kanssa – sitä nimitettiin „unio mystica“ – mutta se jäi teologiseksi selitykseksi, sitä ei käytännössä ymmärretty. Käytännössä uskottiin ja ymmärrettiin vaan se, että Kristus oli sama kuin Jeesus, Jeesus Kristus oli ihminen, Jumala ja Hän oli ainoa.

Tämä oli siis uutta puhetta, kun mad. Blavatsky julisti ikuisena, teosofisena oppina, että Kristus on meidän sisässämme. Hän tietysti silloin vetosi Paavalin kirjeisiin ja evankeliumeihin,

joista kävi selville, että Jumalan valtakunta on meissä, ja me voimme joutua Pojan asemaan Isään nähden. Kuten sanottu, alussa se oli uutta puhetta. Nyt tietysti, kun olemme näin monta vuosikymmentä eläneet teosofista aikaa, jokainen ymmärtää, että evankeliumit kuvaavat mystillisen Kristuksen historiaa, sisäisen Vapahtajan kehitystä ihmisen hengessä, sisäisen Vapahtajan, joka ensin syntyy ja sitten kasvaa.

Me olemme tottuneet lukemaan teosofisista kirjoista, että Jeesuksen elämässä on eri kohtia, jotka kuvaavat erikoisia asteita ihmisen kehityksessä. Te tiedätte, jos luette Annie Besantin kirjan „Kristinuskon salainen puoli“ – siitä selviää useiden teosofien käsitys – että evankeliumeissa, Jeesuksen Kristuksen syntymä kuvaa sisäisen Vapahtajan eli Kristuksen syntymää ihmisessä, ja sitä sanotaan vanhalla itämaalaisella nimityksellä vihkimykseksi. Tätä nimitetään silloin ensimmäiseksi vihkimykseksi, Kristuksen syntymää ihmisen hengessä. Toiseksi nimitetään Kristuksen kastetta Jordanissa, kolmantena vihkimyksenä on Kristus vuorella, neljäntenä hänen kuolemansa ristinpuulla ja viidentenä hänen ylösnousemisensa. – Tämän voitte lukea edellä mainitusta kirjasta.

Me nykyajan ihmiset ymmärrämme, jos olemme vähänkään tutustuneet teosofiseen kirjallisuuteen, että evankeliumit ovat mystillistä historiaa ja että niiden draamallinen kuvaus Jeesuksen Kristuksen elämästä on ennen kaikkea esitys tämän sisäisen Vapahtajan syntymisestä ja kehityksestä ihmisessä. Ja samalla kun tämän olemme ymmärtäneet, samalla me olemme ymmärtäneet kaikkien toisten uskontojen aseman, olemme ymmärtäneet, että kaikki uskonnot ovat olleet samassa asemassa itse Jumalaan nähden, elämän sisimpään salaisuuteen nähden. Kaikki uskonnot ovat kuin oksia samasta puusta, kaikki puhuvat tästä mystillisen Kristuksen elämästä ihmisessä. Tietysti jokainen uskonto on ulkonaisesti puhunut muutakin, mutta todellisena sisäisenä opetuksena on kaikissa uskonnoissa ollut läpikäyväänä tämä oppi henkisestä elämästä.

Uskonnot eivät ole mitään historiaa, eivät kuvaa mitään ulkonaisia kerran tapahtuneita tapahtumia, vaan uskonnot ovat henkistä elämää, kuvaavat maailmankatsomuksessaan ikuista totuutta, ne tavoittelevat sitä, pyrkivät siihen. Ne esittävät eri tavalla, toiset vaillinaisemmin, toiset täydellisemmin tätä ihmishengen pyrkimystä ikuisen luo, sisäisen Vapahtajan yhteyteen.

Tästä ovat kaikki uskonnot aina puhuneet ja sentähden teosofisessa liikkeessä on aina teroitettu suurta suvaitsevaisuutta, joka ei ole mitään muuta, kuin sen ymmärtämistä, että kaikki ihmiset ovat aina olleet samassa asemassa itse elämään, Jumalaan. He ovat kaikki etsineet totuutta, ja jotkut ovat löytäneet jotain. Ne, jotka ovat enimmin pyrkineet, ovat enimmin löytäneet ja kertoneet siitä veljilleen, ja uskonnot ovat syntyneet sillä tavalla. Mutta kaikki uskonnot ovat yhtä kunnioitettavia, yhtä kauniita, suurenmoisia, ja se ihminen on tietämätön, joka ketään halveksii hänen uskontonsa takia. Ehkä on vielä kristityitä, jotka halveksivat vääräuskoisia, pakanoita, kuten he sanovat. Tämä on kaikki erehdystä. Ihmiset, niin kauan kuin he vaeltavat tietämättömyydessä, pitävät kiinni ulkonaisista muodoista ja opinkappaleista. Sitten vasta, kun he pyrkivät elämään, pääsevät ymmärtämään, mitä uskonto todellisuudessa on, sitten he kyllä kaikki ymmärtävät samalla tavalla, näkevät samalla tavalla, mitä usko, uskonnollinen elämä, totuus on.

Tämä oli siis, voimme sanoa, ensimmäinen suuri opetus ja valaistus, minkä meidän aikamme sai teosofiselta liikkeeltä. Ja se oli omiansa samalla opettamaan meille, kuinka me kaikki ihmiset olemme veljiä tietämättömyydessä ja tiedossa. Mutta ei teosofisen liikkeen eikä mad. Blavatskyn opetus pysähtynyt tähän. Päinvastoin, kun toisia uskontoja tutkimme ja tutustumme niihin, oikealla tavalla niitä ymmärrämme, silloin voimme uudestaan lähestyä evankeliumeja, uusilla voimilla, uusilla edellytyksillä tutkia kristinuskoa ja evankeliumeja uudestaan. Silloin emme niissä evankeliumeissa näe ainoastaan tuommoista

niin sanoaksemme tyypillistä kuvausta mystillisen Kristuksen elämästä ja kehityksestä, vaan silloin me tulemme takaisin tuohon vanhaan, että evankeliumit kertovat meille kyllä erään ihmisen, Jeesuksen Kristuksen elämästä. Me tulemme takaisin siihen, niinkuin mad. Blavatsky oli aivan kuin ohimennen sanonut. että kyllä Jeesus Kristus oli olemassa ja evankeliumit kertovat Hänenkin historiansa, „mutta“, sanoi hän, „te ette voi sitä ymmärtää, ette voi päästä siitä selville, ennenkuin te ensin ymmärrätte, että evankeliumit ovat yleismaailmallisia, samalla kuvauksia mystillisen Kristuksen ikuisesta historiasta. Teidän täytyy ensin käsittää evankeliumein yleisinhimillinen luonne, tuo dramaattinen tyypillisuus. Sitten, kun tämä on käynyt teille selväksi, sitten vasta voitte niitä ymmärtää, lukea niitä uudestaan ja syventyä niiden historiaan.“

Ja itse asiassa olemme tuolla ensimmäisellä tyypillisellä ymmärtämisellä saaneet ainoan vahvan tuen ja asean käteemme niitä kieltäjiä vastaan, jotka sanovat: Jeesus Kristus ei ole koskaan ollut olemassa. — On tieteellisiäkin tutkijoita, jotka sanovat: evankeliumit ovat kyllä tyypillisiä kirjoituksia, mutta ne kuvaavat vain aurinkomyyttiä. Jeesusta ei ole ollut olemassa, Kristus myytti on aurinkomyytti, auringon kulkua taivaalla kuvaavat evankeliumit. Vanhat kansat palvoivat aurinkoa, ja heidän käsityksiään on tuotu ilmi evankeliumeissa. —

Tällä tavalla selittävät yhä monet tieteelliset tutkijat. Ja tietysti, kun me luemme heidän todisteluitaan, kun he tarkasti ja tieteellisesti monilla otteilla kaikista oppineista teoksista näyttävät meille, ettei Jeesusta ole ollut olemassa, vaan että se on aurinkomyyttiä, niin me luonnollisesti kauhistuisimme, jos vähänkään uskoisimme tieteellisiin todisteluihin, kuten meidän aikanamme ihminen on altis uskomaan, me pelästyisimme ja ajattelisimme, että evankeliumit ovat paljasta roskaa. Me ajattelisimme: mitä minua liikuttaa semmoinen asia, olenhan kuullut parempiakin esityksiä auringosta, kuin mitä evankeliumit

voivat antaa. – Meitä oikein puistattaa semmoinen ajatus, ettei Jeesus Kristus ole ollut olemassa.

Mutta kun me olemme ymmärtäneet, että evankeliumit eivät suinkaan ole mitään aurinkomyytin kuvausta, vaan että ne kuvaavat mystillistä Kristusta ihmisen sisässä, silloin niihin on tullut jo persoonallinen merkitys meille, ja me emme osaa niitä lykätä luotamme tieteellisinä kirjoina, vaikka tiedemiehet todistavat sinne ja tänne. Me olemme huomanneet, mikä arvo niillä on meille. Jos olemme koettaneet pyrkiä eteenpäin henkisessä elämässä, olemme huomanneet, kuinka todenmukaisesti myöskin evankeliumit esittävät henkisen elämän asioita. Ja me olemme huomanneet siis, että niillä on suuri käytännöllinen merkitys meidän omassa persoonallisessa elämässämme.

Ja silloin, kun meillä on tämä ase kieltäjiä vastaan, voimme kysyä: kun evankeliumit kerran kuvaavat tällä tavalla asioita meidän sisässämme, ja kun niiden kertomukset ovat esitetyt uskonnollis-historiallisessa muodossa, niin miksi tuo muoto välttämättä pitäisi olla tuulesta temmattu? Onko se tehty sillä tavalla, että jotkut kirjailijat ovat päättäneet dramatisoida sisäisen elämän asioita? – Tämä on mahdotonta, heidän olisi pitänyt olla mahdottoman viisaita, ja toiseksi ne ulkonaiset asiat, historialliset seikat ovat niin luonnollisia, niin yksilöllisiä, ne puhuvat niin selvästi määrätystä henkilöstä, että me voimme edeltäkin otaksua, että semmoinen ihminen on ollut olemassa. Ja meille tulee uusi sisäinen vakaumus siitä, että evankeliumit ovat myöskin historiallisia kirjoja. Näin tulemme takaisin vanhaan lapsuuden käsityksemme, mutta meillä on myöskin suuri varasto todistuksia omasta elämästämme, paljon filosofisia mietelmiä tämän kantamme puolesta.

Kun näin olemme saavuttaneet maaperän itsellemme ja sitten lähteneet teosofista neuvoa noudattaen tutkimaan evankeliumeja uudestaan, silloin me kyllä tulemme vakuutetuiksi siitä, että nämä pyhät kirjat tuolla tavalla puhuvat ihmisestä, elävästä ihmisestä,

jonka me nyt voimme käsittää, ihmisestä, joka oli ihminen, niinkuin me. Meidän pitikin itse asiassa huomata juuri tämä, meidän piti päästä selville siitä, että evankeliumien Jeesus Kristus eli Jeesus Natsarealainen oli ihminen. Me huomaamme, että emme oikeastaan pääse ymmärtämään selvästi, millä tavalla hän oli Jumala, ellemme ymmärrä, millä tavalla hän oli ihminen. Hänen täytyy ihmisenä tulla meitä lähelle, niin että me tunnemme hänessä veljen, ihmisen, niinkuin me itse olemme. – Tämä meidän täytyy ensin nähdä.

Ja kun me sitten luemme evankeliumeja, emme voi muuta kuin hämmästyä, kun ajattelemme, mitä kuvia on tästä ihmisestä tehty. Kuinka ihmeellisiä käsityksiä on Hänestä luotu. Melkeinpä peljättävän jumalalliseksi Hänet on tehty, kylmäksi ja suureksi, täydelliseksi, semmoiseksi, joka on meille vieras. Ja nyt, kun me luemme evankeliumeja, pääsemme kiinni ihmisestä, joka ei ole ei ole ainoastaan ihminen, niinkuin me, vaan joka on erikoinen ihminen, ihminen, joka kaipaa ymmärtämystä meidän puoleltamme, ihminen, jota ymmärtääksemme saamme ponnistaa sekä aivojamme että sydäntämme. Me näemme, että Hän on ihminen, ja koska Hän on niin uudenlainen, merkillinen, harvinainen ihminen, jommoisia ei ole montakaan ollut maan päällä, niin meidän täytyy oikein ponnistaa ymmärtääksemme Hänet. Mutta paljas, Hänen persoonallisuutensa osittainen, vaillinainen, pienikin ymmärtäminen jo paljastaa meille niin paljon ihmisen elämän sielullisia arvoituksia.

Evankeliumeissa on vain silloin tällöin joku yleinen piirre, mutta meidän täytyy miettiä semmoista piirrettä, katsoa sitä usealta puolen, siihen syventyä, ja silloin voimme sen valossa nähdä paljon muutakin.

Nythän me luemme Jeesuksesta Kristuksesta kaikissa muissa evankeliumeissa, jos ei näissä meidän kanoonisissa, että Hän oli lapsena täydellinen ihmeitten tekijä. Kerran Hän leikki toisten lasten kanssa savella, josta he muodostivat lintuja ja lapset toivoivat, että ne osaisivat lentää. Jeesus sanoi silloin, että kyllä

niiden pitää lentää, ja Hän puhalsi omaan lintuunsa ja sanoi jotain, ja niin se tuli eläväksi ja lensi. –

Tämmöisiä juttuja kerrotaan, ja me ymmärrämme heti, että se on sitä varten, että näytettäisiin, kuinka Jeesus oli lapsena jo Jumala, joka saattoi tehdä mitä temppuja tahansa, johon ei kukaan muu pystynyt. Se tuntuu meistä vastenmieliseltä, niin kaunis kuin se legenda voisi ollakin. Pieni lapsi ylpeilee toisille kyvyistään, Hän on Jumala ja näyttää toisille lapsille, kuinka paljon etevämpi Hän on. Mutta sillä tavalla on kuitenkin, kuten tiedämme, legendoissa esitetty Jeesusta Kristusta jo pienenä.

Kun me taas tutkimme evankeliumeja niin puolueettomasti kuin mahdollista, kun luemme tuon yhden pienen kertomuksen Jeesuksesta 12 vuotiaana temppelissä, voimme Häntä paremmin ymmärtää. Kun Josef ja Maria huomasivat, ettei Jeesus ollut mukana kotimatalla, pelästyivät he suuresti, ja kuultuaan toisilta, että Jeesus oli jäänyt Jerusalemiin, kiiruhtivat he Häntä sieltä etsimään. Lopulta he löysivätkin Hänet temppelistä, jossa Hän jutteli rabbiinien kanssa hämmästyttäen heitä kysymyksillään ja vastauksillaan. Kun Hänen äitinsä sitten sanoo: „Täälläkö sinä olet, kuinka sinä jätit meidät sanomatta mitään“, niin Hän tylysti vastaa: „Ettekö sitten tiedä, että minä olen siellä, missä minun Isäni on.“ –

Tämä kertomus on kaunis, kun tungemme asian ytimeen. Me ymmärrämme, että Jeesus oli ollut hyvin erikoinen lapsi, lapsena epäilemättä erikoisesti itsepäinen ja oikullinen, semmoinen, joka noudatti omaa päätään, omaa mieltään, ja jota sentähden oli vaikea ymmärtää, sillä mitään pahaa Hän ei tehnyt, mutta surua Hän tuotti. Tämä seikka meille paljastuu aivan ihmeellisenä selviönä: lapsena Jeesus tuotti surua vanhemmilleen. Hän oli kuin musta lammas toisten joukossa. Hän oli se, joka sai äitinsä ja isänsä miettimään monta kertaa, mitä siitä pojasta on tuleva. –

Meidän pitää ymmärtää, ettei se elämä tuommoisessa perheessä ollut mitään teatteria, eiväthän vanhemmat tienneet, että tuota lasta pitää kohdella Jumalana. Jos Maria olikin saanut

jossain näyssä ennen lapsen syntymää tietää; sinun kauttasi tulee syntymään hyvin korkea olento maailmaan – niin se oli lupaus, eihän hän voinut tietää, hänen täytyi nähdä elämässä, kuinka se toteutuu. Hän huomasi, että Jeesus oli se kummallinen olento, josta oli hänelle ennustettu, ja hän kätki Jeesuksen sanat sydämeensä, kuten evankeliumeissa kerrotaan, mutta hän oli luonnollisesti kysyvällä ja tutkivalla kannalla. Todellinen elämä on aina todellinen elämä, ja ihmiset ovat aina ihmisiä.

Siis me voimme ymmärtää, kuinka paljon huolta ja surua tämä ihmeellinen lapsi tuotti vanhemmilleen. Tietysti hän oli myöskin hellä ja aina hän oli rehellinen, hyvä ja suora. Ei hänessä ollut mitään vilppiä, luottaa häneen saattoi, mutta vanhemmat eivät häntä aina ymmärtäneet. Todistuksena on meillä tuo myöhempi paikka evankeliumeissa, jossa hänen omaisensa pitivät häntä hulluna. Jos Maria ja Josef olisivat teatterimaisesti ajatelleet, että Jumala oli tullut maan päälle, eivät he olisi silloin ajatelleet, että tuo poika oli hullu. Mutta koko asia saa toisen luonteen, kun ymmärrämme, että siinä perheessä oli huolia nähty juuri sentähden, että heidän luokseen oli syntynyt ihminen, joka oli muista poikkeus, joka aina oli mietteissään, joka läksi ulos metsään ja niityille ja kulkiessaan siellä ajatteli. Ja vanhemmat saivat usein olla levottomia, saivat odottaa häntä ruualle ja työhön. Sillä tavalla on usein kaikista lahjakkaimpien ihmisten elämä lapsuudessa, he ovat kuin jonkun sisäisen hengen riivaamia. Heitä ei voi kovuudella kohdella, sillä jos semmoisia lapsia kohdellaan tylästi ja kovasti, vetäytyvät he kuin kuoreen. Maria ja Josef olivat ehkä sen erehdyksen tehneet, koska Jeesus saattoi vastata heille tylästi. He eivät ymmärtäneet häntä aina.

Ja kun Jeesus kasvoi ja tuli nuorukaiseksi, silloin hänen haaveellisuutensa kasvoi myöskin yhä enemmän. Etelän lämpimissä maissa ovat ihmiset enemmän tilaisuudessa haaveilemaan, kuin täällä pohjolassa. Täällä ei ole aina kesä, talvella täytyy täällä jokaisen tehdä työtä elatuksensa puolesta. Talvi tekee sen, että meillä on tuo niin yksinkertainen selviö, että

täytyy tehdä työtä tullakseen toimeen. Semmoiseksi selviöksi ei tämä asia tule etelämaissa, ei ainakaan semmoiselle haaveilijalle, joka tuntee uuden maailman sisässään. Ei se hänen eteensä astu niin välttämättömänä käskynä: sinun täytyy tehdä työtä elääksesi. Hän voi kuvitella: Jumala pitää huolen taivaan linnuista, eläimistä ja kukista, miksi ei Hän pitäisi huolta ihmisestä? – Me emme muuten ymmärtäisi tätä Jeesuksen neuvoa: älkää huolehtiko, millä te itsenne verhoatte ja mitä te syötte ja mitä juotte j.n.e., joka sitten henkisen elämän suhteen on ihanin salaisuus. Kuinka Jeesus olisi voinut sanoa niin – ja me tiedämme, että niissä sanoissa on elämää ja voimaa – ellei Hän olisi itse sitä kokenut, ellei Hän itse olisi tiennyt, ettei Hän niistä asioista ole huolehtinut. Nuorukaisena Jeesus oli kulkenut ympäri mietiskellen, etsien jumalan valtakuntaa, taistellen sisässään Jaakobin lailla Jumalansa kanssa. Ei Hän tarvinnut paljon ruumiinsa ylläpitämiseksi, ruoka oli vähäpätöinen asia Hänelle. Hän oli henkiolento ja siksi Hän tunsu itsensä jo nuorena. Sentähden me ymmärrämme, mikä sisäinen voima saattoi Hänessä kasvaa myöskin Hänen omien kokemuksiensa nojalla.

Ja me voimme ymmärtää, kuinka paljon surua ja huolta Jeesus sillä tavalla tuotti vanhemmilleen. Juutalaisilla oli semmoinen elämäkäsitys, että jokaisen miehen pitää oppia jotain ammattia, ja Joosef tietysti opetti pojalleen puusepän ammattia. Me voimme ymmärtää, ettei Jeesus ollut erikoisen harras puuseppänä. Meidän täytyy ajatella ja ymmärtää, että Hän oli hieman uppiskainen, hieman erikoinen, olisi epäkohteliasta sanoa: hieman laiska, sillä Hän tiesi: laiskuus ei ole ruumiissa. Hän tiesi, mitä laiskuus on, Hän tiesi, että Hän on laiska, jos Hän uppoutuu puusepän ammattiin, sillä silloin Hänen ei tarvitse päättään vaivata. Mutta Jeesus oli ylen ahkera. Hän ei tiennyt mitään laiskuudesta, mutta Hän ei voinut tehdä mitään semmoista, mikä olisi vähimmässäkään määrässä estänyt Häntä ponnistamasta henkisesti, ajattelemasta ja miettimästä. Hän oli ylen ahkera, ahkerampi kuin kukaan. Hän katseli maailmaa ja

näki, että ihmiset juuri enimmäkseen laiskuutensa takia tekevät työtä ja elävät mukana maailmassa. He eivät ole heränneet ahkeruuteen, sentähden he niin paljon puuhaavat.

Jeesus Kristus juuri sanoo: „Pysähdy nyt, jätä nuo kaikki puuhat ja seuraa minua, tule näennäisesti laiskaksi, mutta minä annan sinulle silloin henkistä työtä, ja se panee sinun sielusi niin ahkerasti ja kovasti ponnistamaan ja tekemään työtä, että sinä, jos laiska tahtoisit olla, siunaisit niitä päiviä, jolloin teit ahkerasti ruumiillista työtä, mutta et ajatellut mitään.“ – Tämän voimme ymmärtää Jeesuksen suhteen.

Sitten kysymme, minkälainen Jeesus oli miehuutensa puolesta? – Hänen äitinsä ja sukulaisensa ajattelivat ja odottivat, koska Hän valitsee itselleen vaimon. Ja jos äiti muisti, että Hän on niin erikoinen olento, niin hän valvoi Jeesuksen elämää ja kysyi itsekseen: eikö hänellä ole mitään lemmenseikkailuja? – Me tiedämme, että juutalaiset ovat aistillista kansaa – tosin itsensä hillitseviä, voimakasta kansaa, niin että juutalaisten kesken ihmisen velvollisuus on mennä naimisiin ja verrattain varhain. – Jeesus ei näyttänyt mitään oireita siihen suuntaan, Hänellä ei ollut mitään seikkailuja, Hän ei etsinyt mitään seuraa erikoisesti, ja se hämmästytti Hänen äitiänsä, joka ehkä joskus kysyikin Häneltä: „Eikö sinun sydämesi vedä sinua kenenkään nuoren tytön luo?“ Mitä silloin Jeesus vastasi? Me ymmärrämme sen hyvin, kun luemme evankeliumeja. Hän sanoi: „Rakas äiti, minä en tunne vetovoimaa, eivät nuoret tytöt minua viehätä, heidän voimansa ei ole niin suuri, että se voittaisi minun sisäisen elämäni voiman. Mutta minä tunnen, että jos saisin ystäviä, oli ne sitten miehiä tai naisia, jotka ajattelisivat, niinkuin minä, tahtoisivat elää, niinkuin minä, joiden kanssa voisimme valloittaa koko maailman Jumalalle, silloin minä olisin onnellinen, niitä minä rakastaisin. Oi äiti, en voi sinulle oikein selittää, kuinka niitä rakastaisin, jotka tahtoisivat kulkea käsi kädessä minun kanssani ihmisiä kasvattamaan. Mitään muuta en kaipaa.“ – Äiti silloin ihmetteli ja sanoi mielessään: kyllä hän on erikoinen, kyllä

Jumala on hänet armoittanut. Hän on hyvin lähellä Jumalaa, tai sitten hän voi mennä hyvin kauas pois Jumalasta, sillä erikoinen, ihmeellinen hän on. – Näin täytyi hänen äitinsä ajatella.

Me huomaamme myöskin, että Jeesus rakasti vapautta. Lapsena ja nuorukaisena Hän rakasti vapautta sillä tavalla, että Hänen piti saada noudattaa omia oikkujaan, mutta vanhempana Hänen vapauden rakkautensa tuli ilmi siinä, ettei Hän ymmärtänyt yhteiskuntaa. Kaikki selittivät ja elivät sen mukaan: ihminen on ympäristönsä ja menneisyytensä orja. Jeesus oli kuin tullut toisesta maailmasta, Hän ei sitä ymmärtänyt. Ihminen on henkiolento, kuinka häntä mikään sitoisi? Ei häntä saa sitoa hänen oma itsensä, ei ruumiinsa, ei ympäristönsä, ei menneisyytensä, ei mikään. Hänessä on jumalallinen elämä, siis hän on vapaa, luoja, hän luo uutta. Hänen täytyy luoda oma itsensä. Hänelle on elämä oleva kuin seikkailua, ihmiselämä on kuin satua. Jokainen ihminen, joka on vapaa, kirjoittaa uuden sadun omasta elämästään.

Näin ovat nämä asiat, jotka meitä suuresti voivat hämmästyttää, voivat tuntua meistä vastenmielisiltä, kuinka tämä on mahdollista? Mutta, minä sanon, meidän täytyy ymmärtää Jeesus ihmisenä, sitten voimme ymmärtää Hänet Jumalana. En sano, että meidän täytyy matkia Jeesusta ihmisenä. Ei se ole mitään, että joku lapsi on oikullinen, ei hän silti ole Jeesuksen kaltainen, hän voi olla pieni piru. Ei se, että tahdomme kulkea metsässä ja haaveilla, merkitse, että olemme Jeesuksen kaltaisia. Ei se ole muodossa. Me voimme olla kyllä todella laiskoja, jos olemme haaveilijoita, emmekä tahdo tehdä työtä. Jos olemme Jeesuksen kaltaisia, on asia toinen. En siis tarkoita, kun puhun muutamia persoonallisia salaisuuksia Jeesuksen elämästä, että me ottaisimme siitä mitään niin sanoakseni huonoa esimerkkiä itsellemme. Meidän täytyy olla siksi järkeviä totuudenetsijöitä, että osaamme ymmärtää, mikä on ero Jeesuksen ja toisen välillä, joka matkisi Häntä ulkonaisesti. Kun puhun niin suoraan Jeesuksen elämästä, puhun siinä mielessä, että me ottaisimme

oppia siitä, että voisimme ymmärtää Häntä Hänen inhimillisyydessään, sillä, kuten sanottu me emme ymmärrä Häntä Hänen jumaluudessaan, ellemme ymmärrä Häntä Hänen inhimillisyydessään.

Sentähden meidän täytyy Hänen inhimillisyytensä suhteen ymmärtää myöskin eräs toinen ylen tärkeä piirre, ja se on, ettei Hän koskaan vastustanut pahaa. Hän aina alistui ja kärsi. Jos joku oli Hänelle paha, ei Hän ruvennut olemaan paha. Kun Hän vastasi joskus vanhemmilleen tyyliä, ei se tullut siitä, että Hän olisi tahtonut kostaa, ettei aina ollut saanut heiltä ymmärtämystä osakseen, vaan se tuli karmallisesti. Kun Hän jutteli temppeleissä oppineiden kanssa, oli Hän tärkeämmässä tehtävässä, ja kun Hän silloin tuli vastanneeksi tyyliä äidilleen, oli se luonnollinen äidin karma sentähden, että äiti oli ollut joskus tyyliä. Jeesuksen kanta oli olla pahaa vastustamatta. Häntä sai loukata, pilkata, tehdä mitä tahansa, hän ei vastustanut eikä vastusta. Ja meidän on ymmärrettävä tämäkin piirre, jotta näkisimme, miten jumalallisen elämän oli mahdollista uudella tavalla tulla esille Hänen kauttaan.